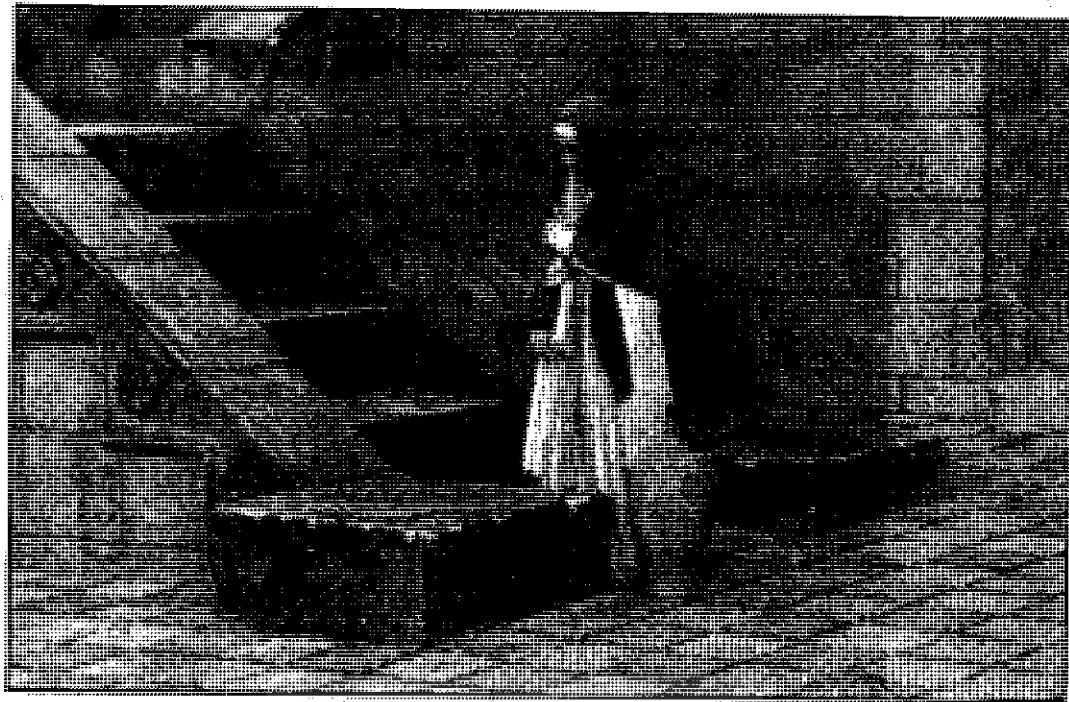


پا به پای
طراح دکور
و
لباس
فیلم



• ع. حجازی





به طور کلی، عوامل متعددی قدیریان را برای موفقیت طرح مذکور یاری رساند که برخی از آنها عبارتند از:

تحصیلات وی که در زمینه نقاشی بوده و اینکه وی حدود دو دهه است که در این راستا به صورت جدی مطالعه و کارکرده است. شناخت او در زمینه نقاشی و مجسمه سازی باعث شد که توانایی های قدیریان را جیب انجام این پروژه عظیم، غنی تر نمایند.

عامل دیگری که قدیریان را یاری نمود، حضور وی در بازنویسی و شکل گیری نهایی سناریو بود. به عبارت دیگر در زمان بازنویسی فیلم‌نامه، به دلیل نزدیک بودن با کارگردان و صحبت‌های مداوم در رابطه با تمامی لحظات کار، باعث ایجاد حسی مشترک بین او و کارگردان فیلم گردید که این از عوامل بسیار مؤثر در پیشبرد کار، چه از نظر تولید وجه از لحاظ هنری شد.

از عوامل دیگری که خیلی به وی کمک کرد داشتن زمانی مناسب (حدود ۴ ماه) برای تحقیق برزوی اجزای ساخت این فیلم بود. به عبارت دیگر حساسیتی که قدیریان در انجام این کار داشت باعث شد که تا قبل

جشنواره فیلم فجر با همه افت و خیزهایش پایان گرفت. در بخش طراحی صحنه و دکور، پس از یک ماجرای بحث انگیز، سیمرغ بلورین و دیپلم افتخار به عبدالحمید قدیریان برای طراحی صحنه‌های فیلم «مریم مقدس» تعلق گرفت. قدیریان از نقاشان نام آشنای معاصر ایران است که پیش از این، طراحی صحنه و دکور و لباس چند فیلم دیگرانیز بر عهده داشته است. علاوه بر اینها، او در زمینه مجسمه سازی هم فعالیت می‌کند.

طراحی صحنه‌های «مریم مقدس» از ظرافت‌های سینمایی و تجسمی خاصی برخوردار است. توجه به واقعیت‌های تاریخی، ایجاد فضاهای عمیق تجسمی، سادگی نگاه در عین پیچیدگی فرمها و حجم‌ها، بهره‌گیری از نگاهی گویا و ایجاد بافت‌های مناسب، از ویژگی‌های دکورهای طراحی شده برای این فیلم است. از آنچه که این داستان مذهبی در پیش از میلاد مسیح می‌گذرد توجه طراح به درک و دریافت و بازآفرینی فضاهای آن عصر، از اهمیت بالایی برخوردار است.

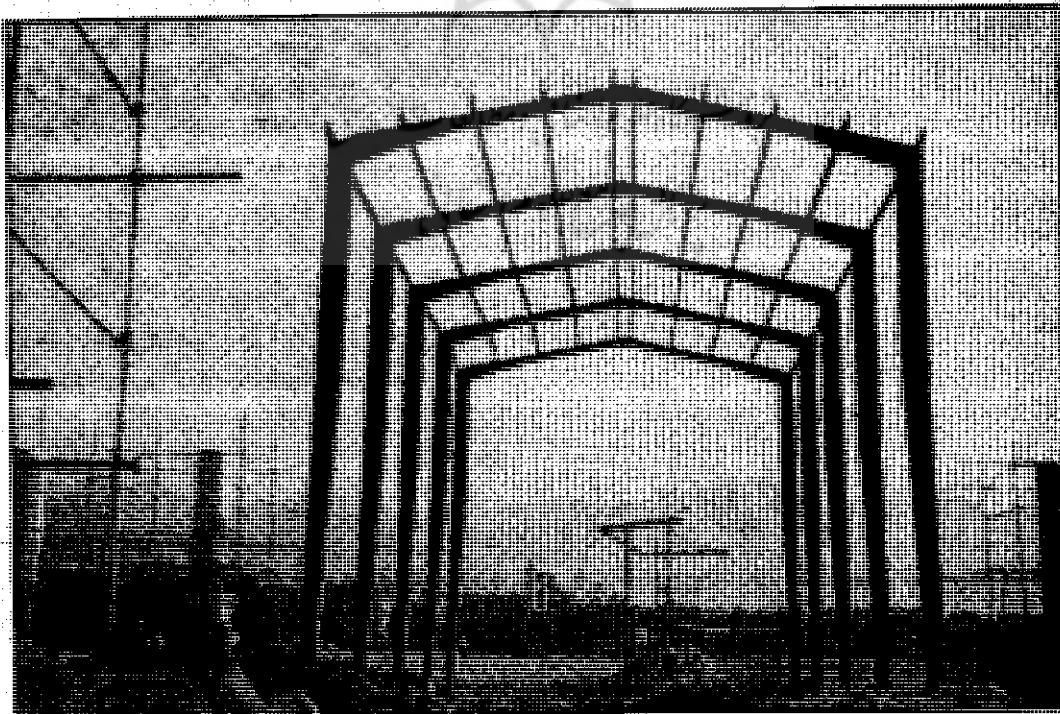
بیان این مطلب نه از باب بازی با کلماتی که در عالم ژورنالیسم، شان خود را از دست داده‌اند، بلکه به عنوان یکی از فاکتورهای اصلی در ساخت این گونه فیلم‌ها ذکر شد. حضور قدسی و فضای معنوی در دل افراد گروه، ایجاد نوعی هماهنگی و همدلی می‌نماید که این امر نیز باعث جلوگیری از بسیاری اسراف‌ها و ریخت و پاش‌ها و همچنین تلف شدن انرژی عوامل می‌شود. (کسانی که در مراحل تولید یک فیلم حضور داشته‌اند می‌توانند این مطلب را کاملاً حسن نمایند)

از زمان اختراع سینما، هنرمندان سعی بر آن داشتند تا مفاهیم و داستان‌هایی را که تا آن زمان به صورت نوشته و یا توسط نقاشان و مجسمه‌سازان ترسیم کشته بود را با ابزار جدید بازسازی و بیان نمایند. به همین دلیل با مراجعه به کتب مسیحی و یهودی شروع به ساخت فیلم‌هایی از زندگی پیامبران نمودند. در برخه‌ای از تاریخ سینما، گرایش زیادی به ساخت فیلم‌های مذهبی دیده می‌شود.

یکی از مواردی که در ساخت این‌گونه

● در فیلم «مریم مقدس»، که در آن از زندگی حضرت مریم از تولد تا به دنیا آمدن مسیح (ع) به تصویر کشیده شده است، سعی شده که با دیدی کامل‌اوّاقع کرا، فضاسازی فیلم انجام شود تا محیط داستان واقعی و باورپذیر جلوه کند.

از شروع تولید فیلم، فرصتی را جهت انجام امور تحقیقی اختصاص دهد. از همه عوامل مهمتر در تولید این کار، موضوع خود فیلم بود. یا اگر بخواهیم به نحوی دیگر بگوییم، موضوع فیلم و قداستی که در آن وجود داشت و همین‌طور ایمان گروه سازنده، برگاتی را در طول انجام مراحل مختلف تولید به همراه داشت که از چشم هیچ یک از افراد گروه پوشیده نماند و همه با توجه به حضور قدسی که در تمام مقاطع فیلم در کنار خود حس می‌کردند، مشغول به کار بودند.





برای تکمیل دکورها از شکردها و حقه‌های سینمایی نیز به بهترین وجه، استفاده شد تا بیننده اثر، خود را هرچه بیشتر در فضای داستان حس کند.

در فیلم «مریم مقدس»، که در آن از زندگی حضرت مریم (ع) از تولد تا به دنیا آمدن مسیح (ع) به تصویر کشیده شده است، سعی شده که با دیدی کاملاً واقع‌کرا، فضاسازی فیلم انجام شود تا محیط داستان واقعی و باورپذیر جلوه کند. سناریوی این فیلم بر اساس داستان‌ها و روایات اسلامی که در کتب مختلف به آنها اشاره شده بود و همچنین با انگریزش به داستان‌های انگلیسی (اعبد عتیق و جدید) به نگارش درآمده و مقاطعی که در کتب تاریخی به آن اشاره نشده بود، با استنتاج عقلی و احساس‌های هنری تکمیل گردید.

برای پی بردن به عظمت طراحی صحنه، دکور و لباس این فیلم، اشاره به داستانی که به اصطلاح به رشتہ تصویر درآمده است ضروری است. خلاصه داستان که اکثر وقایع آن در معبد سلیمان (اورشلیم)

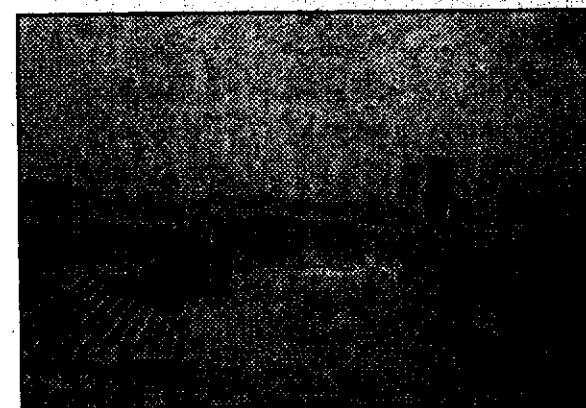
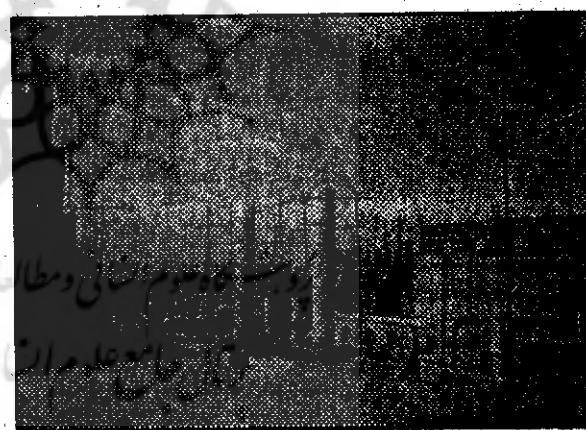
● طراح صحنه
به غیر از سعی در
دربیافت حس فضای کار،
تحقیقاتی نیز در اطراف
موارد تجسمی کار انجام داد
و با مراجعه
به کتابخانه‌های متعدد،
توانست مطالبی هر چند جزئی
در این مورد بدست آورد.

فیلم‌ها، لزوم آن بسیار حس می‌شد، بنای‌های تاریخی بود، که موضوع و داستان و روایت، در آن شکل می‌گرفت. به همین دلیل، هنرمندان شروع به ساخت دکورهای عظیم و تأثیرگذاری نمودند که از آن جمله می‌توان به دکورهای عظیم فیلم‌های «ده فرمان» و «بن‌هور» اشاره کرد. در این دو فیلم، سعی شده بود تا جایی که ممکن است، فضای فیلم نشان دهنده تاریخ گذشته باشد. به همین خاطر، با تکنیک‌های متداول آن زمان، دکورهای عظیمی ساخته شد نیز

می گزد بدين شرح است: همسر عمران که سالها در انتظار فرزند به سر می برد، بالطف و عنایت الهی از عمران پیامبر، بهه‌ای را حامله می شود. عمران نیز این نوید را می دهد که این بجه، همان مسیح موعود می باشد. آنها نیز نذر می کنند که فرزند خود را وقف معبد نمایند تا در آنجا به خدمت از دنیا می رود و پیامبر بعد از مدتی از دنیا می رود و همسر او چندی بعد بجه را به دنیا می آورد ولی با تعجب می بیند که این فرزند دختر است و همین مطلب باعث می شود تا او و همسرش به عنوان دروغگو در میان قوم یهود شناخته شده و به تمسفر گرفته شوند.

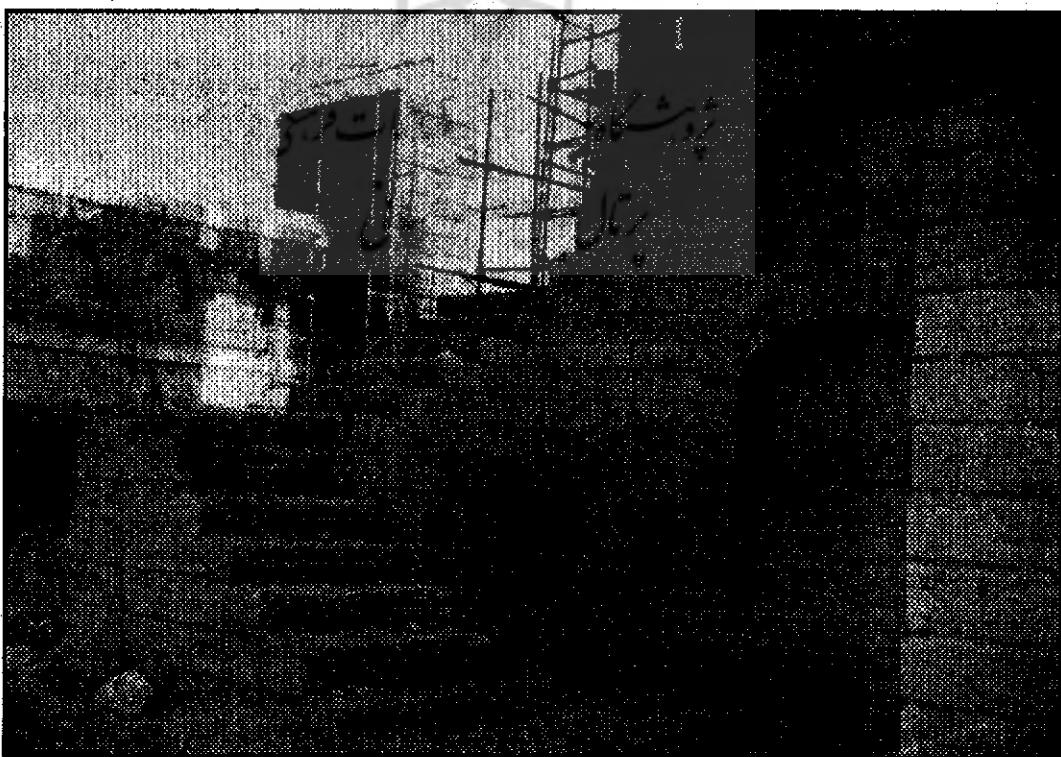
همسر عمران نام کودک را «مریم» می نهد به معنی خدمتکزار معبد، و او را وقف معبد می کند که البته با مخالفت روحانیون یهودی مواجه می شود. ولی بنایه تقدیر الهی و لطف پروردگار، مریم در سن ۶ سالگی برای خدمت به معبد می رود و تا سن ۱۶ سالگی در آنجا به خدمتکزاری و عبادت می پردازد و در این راه با مشکلات و موانعی برخوردمی کند. روزی جبرئیل بر او نازل شده و به او خبر تولد مسیح را می دهد که این باعث اتفاقهایی بروز وقایع جالبی می شود. در نهایت، مریم در حالی که مسیح را در آغوش دارد به معبد اورشلیم مراجعت می کند.

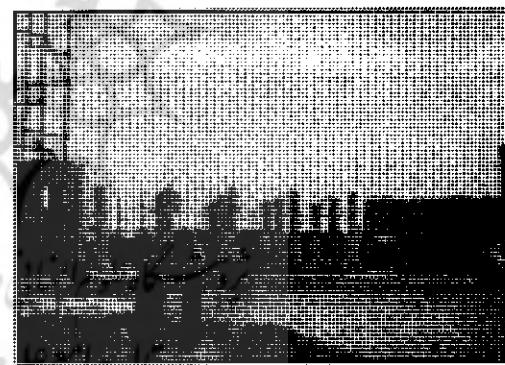
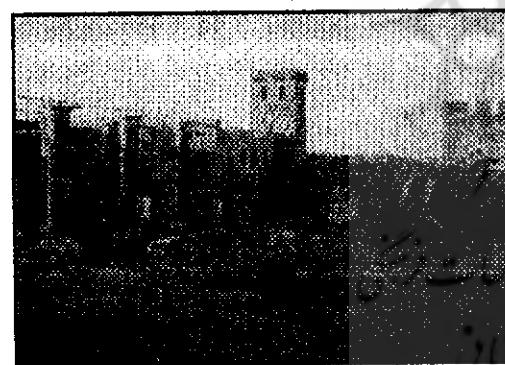
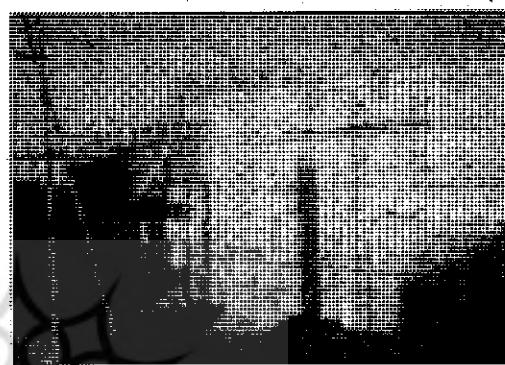
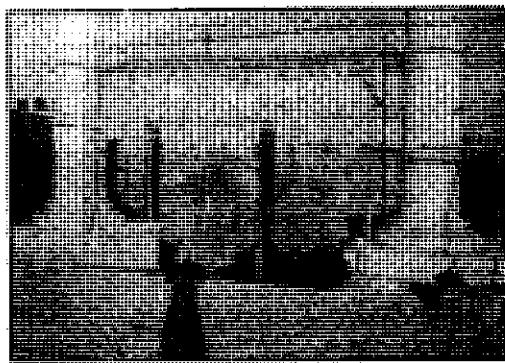
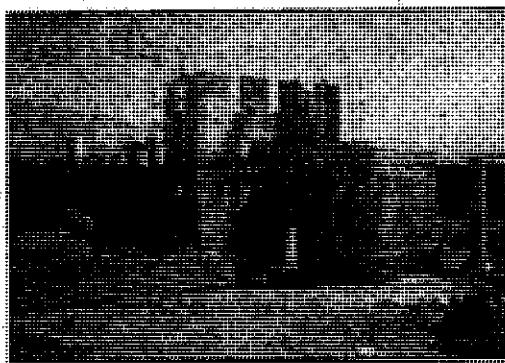
داستان حضرت مریم (ع) یکی از زیباترین قصص قرآن می باشد و با توجه به فصل مشترکی که بین سه دین بزرگ الهی دارد، از اهمیت خاصی برخوردار است. و این اشتراک به این دلیل است که مریم در میان یهودیان به دنیامی آید و بزرگ می شود و در نهایت نیز مادر



که لازمه آن است می‌نگاشتند. قدیریان، به عنوان طراح صحنه فیلم، از زمان بازنویسی سناریو در انجام این مهم حضور داشت و چون به این مطلب که حضور طراح صحنه در بازنویسی فیلم‌نامه به درک بهتر از کل کار و ساخت و ساز فضاهای مورد نیاز، کمک‌کرده و از اهمیت زیادی برخوردار است، اعتقاد داشت، به فعالیت خود در این امر، به طور جدی ادامه داد. هشت روزپس از نوروز هفتاد و هشت، تصمیم به بازنویسی سناریو گرفته شد و این کار را، بی‌وقفه و طی ۱۲ ساعت در روز، ادامه یافت. از مواردی که در ابتدا به آن برخورد شد، لزوم جمع آوری اطلاعات در این زمینه بود تا دست اندرکاران فیلم بتوانند هرچه بیشتر خود را با فضای کار آشنا نمایند. قدیریان به غیر از سعی در دریافت حس فضای کار، تحقیقاتی نیز در اطراف موارد تجسمی کار انجام داد و با مراجعه به کتابخانه‌های متعدد، توانست مطالبی هرچند جزئی در این مورد بدست آورد. همانطور که گفته شد، بیشتر زمان

مسیح می‌شود. این داستان در قرآن به زیبایی ذکر شده است. مسلمانان ارادت خاصی به آن حضرت دارند و ایشان را یکی از زنان برگزیده خداوند می‌دانند. با توجه به موارد ذکر شده و اهمیتی که این داستان داشت، نوع نگارش سناریو بسیار مهم بود و با عنایت به اینکه مطالب تاریخی ذکر شده در کتب اسلامی - یهودی - مسیحی، به صورت بسیار کلی بوده و از ثبت جزئیات زندگی حضرت مریم، چیزی نگاشته نشده بود، نوشتن سناریو بسیار مشکل می‌نمود. به عنوان مثال حضرت مریم، طبق روایات، به مدت ۱۰ سال در معبد بوده و به خدمت و عبادت مشغول بوده، اما چیزی در مورد اتفاق‌هایی که در این مدت بر ایشان گذشته، ذکر نشده بود. به همین دلیل، سناریو نویس‌ها با قراردادن خود در آن مقطع تاریخی (از نظر اجتماعی، سیاسی، اقتصادی، فرهنگی) و با توجه به روحیه حضرت مریم که توکل و تقوی ایشان زبانزد خاص و عام بوده، می‌باید خلاه‌های میان داستان را پر کرده و قصه را با کششی





تحقیقات به عمل آمده در مورد قوم یهود، متوجه شد که این قوم، به علت آنکه مهاجر بوده و هرجند وقت در مکانی سکنی کزینه است، بنابراین باید در ساخته های معماری و تجسمی خود، فرم هایی را از فرهنگ های دیگر به امانت گرفته باشد. با این او صفات، او هم به معماری روم و ایدان رجوع نکرد و هم تاحدودی به معماری فنیقی ها و معماری مصر توجه نمود. و حالا، با تمامی تحقیقات تاریخی و شناخت دقیق سناریو، موقع آن بود تا عنصر خلاقیت را در کنار فاکتور های

ذاستان در معبد سلیمان (اورشلیم) می گذرد. بنابراین، قدیریان بایدمطالبی در این زمینه پیدا می کرد. با مراجعه به تاریخ و کتب مختلف در این زمینه، متوجه شد که از این معبد هیچ اثری به جای نمانده و تصاویری که طی سالها در تابلوها به تصویر کشیده شده، بر اساس تجسم و تخیل نقاش بوده و تنها چیزی که از آن معبد، می توان به آن استناد نمود، دست نوشته ای است که در آن معبد سلیمان و تقسیم بندی های آن توصیف شده است. وی در ضمن با

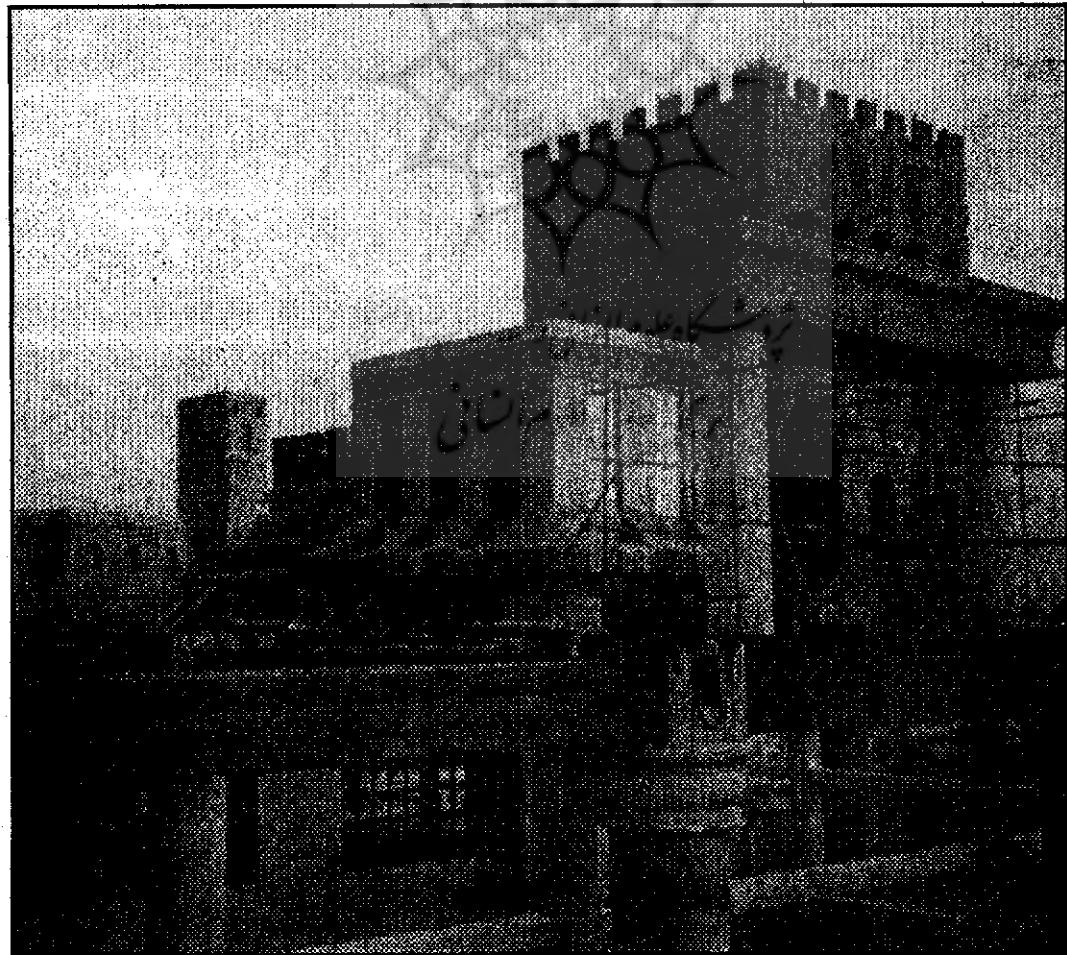
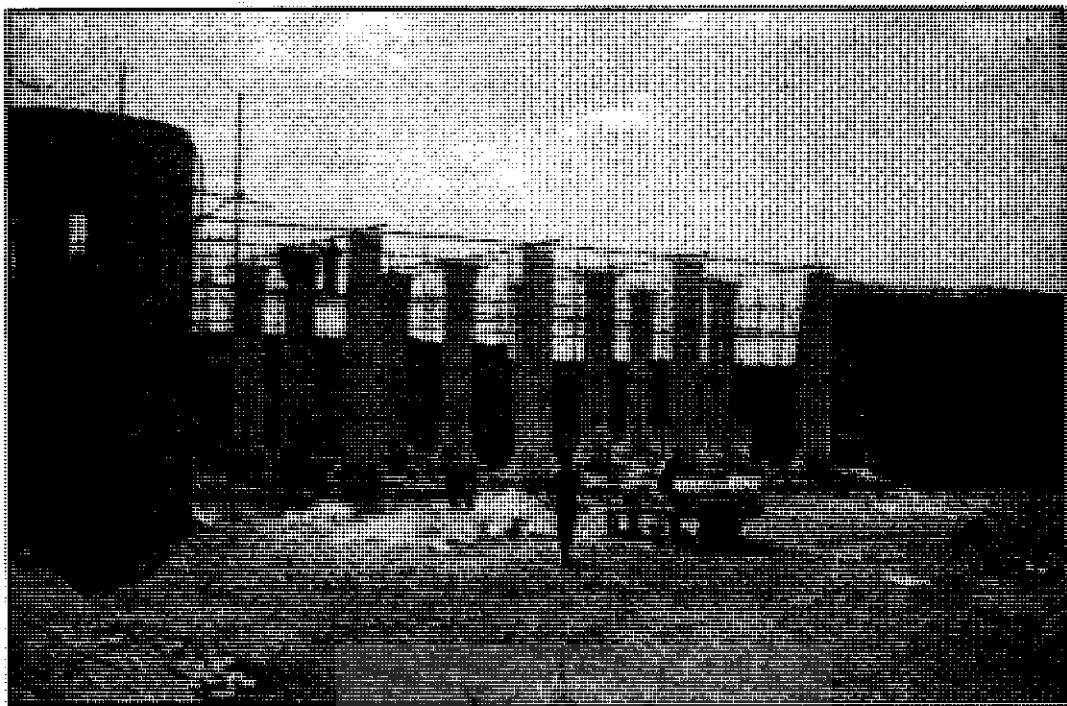
می کرد توانست در حدود یک هفته کار با آن را فرا بگیرد و طراحی معبد را انجام دهد. با رسم طراحی معبد به صورت سه بعدی در کامپیوتر، قدیریان موفق شد اصلاحات نهایی را با مشاوره کارگردان انجام دهد و به طرح نهایی دست پیدا کند. با گذشت زمان و کسب این تجربه، او متوجه اهمیت کار طراحی در کامپیوتر می شود که بد نیست اشاره ای به چند مورد آن بشود:

۱- اصلاح طرح: وقتی طرح در کامپیوتر به صورت سه بعدی انجام می شود، طراح امکان بروزی طرح خود را ارزویابی مختلف پیدا می کند و در ضمن با قراردادن اشل انسانی در کنار طرح های خود، می تواند نسبت های زیبایی شناسی را در بنا مشاهده نماید.

۲- ارتباط با کارگردان: در ساخت یک فیلم سینمایی، درک صحیح فضا و همانگی آن با حس کارگردان بسیار اهمیت دارد و

تاریخی و متن داخل سناریو به کار گرفته و با ادغام آنها در طراحی معبد، حس مناسبی را آنطور که شایسته است، منتقل نماید. قدیریان، در ابتدا طرح های بسیار کلی از معبد ترسیم نمود و بعد با مشورت کارگردان و دادن تغییراتی در این آنودها، در نهایت به طرحی کلی تر دست یافت. و این تازه شروع کار بود و حالا باید طرح معبد، به صورت دقیق تر و جزئی تر کامل و اجرا می شد. او در محاسبات اولیه متوجه شد که حدود ۷ تا ۸ هزار مترمربع فضای مورد نیاز این کار می باشد و چون ساخت این مجموعه به نظر بسیار مشکل می نمود، لذا به فکر استفاده از کامپیوتر افتاد و با مشورت و توصیه تعدادی از دوستان به سراغ برنامه 3D Studio رفت تا با آشنایی این برنامه، بتواند طراحی جمی این معبد را انجام دهد. و به این دلیل که او برای یادگیری این برنامه هدف مشخصی را نباشد





وتجربیات خود رادر جهت اجرای هرچه بهتر اثر ارائه نماید.

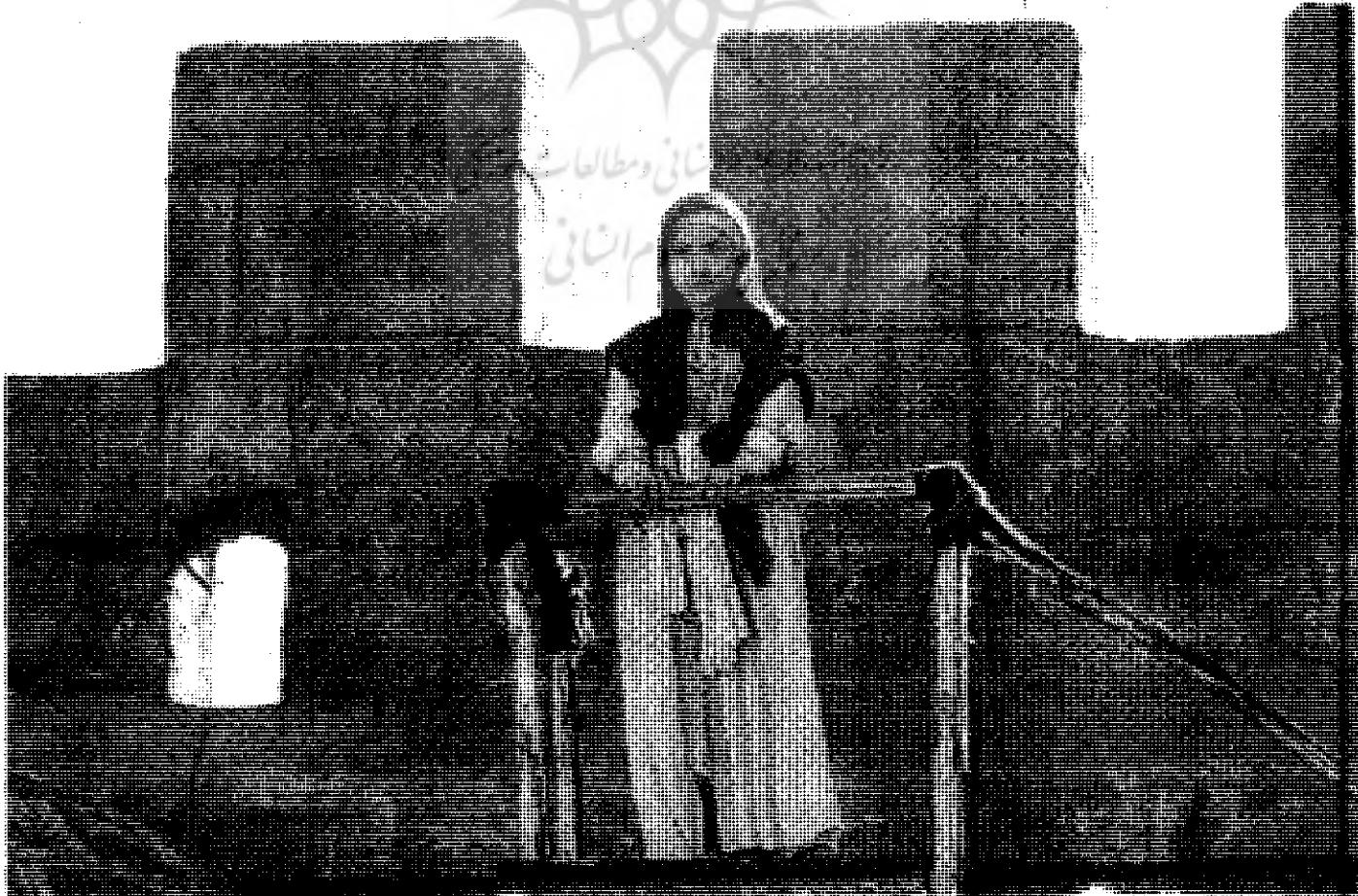
از ویژگی هایی که قدیریان سعی نمود در طراحی این معبد انجام دهد، اپجاد اختلاف سطح بود. که هم از نظر تاریخی و واقعی جلوه دادن دکور بسیار اهمیت داشت و هم از نظر زیبایی در کار فیلم برداری. لازم به ذکر است که اختلاف سطح در دکور موجب آن می شود که زوایای دوربین بسیار متنوع شود. و به دلیل اینکه بیشتر داستان این فیلم - مجموعه، در داخل معبد می گذرد، ایجاد تنوع در زوایای دوربین بسیار حائز اهمیت جلوه می کرد.

با ارائه طرح به تهیه کننده و مطالعه دقیق آن توسط وی، پیشنهاد جدیدی مطرح گردید، که آن ساخت دکور بالمکانات و متراکم طبیعی بود. بدین معنی که به جای استفاده از لته ها و داربست ها که به طور معمول در ساخت دکور فیلم های عظیم مورد استفاده قرار می گیرد، از مصالح اصلی در ساخت این دکور استفاده شود که در این امر مزایای زیادی نهفته است و از آن جمله می توان به این موارد اشاره کرد:

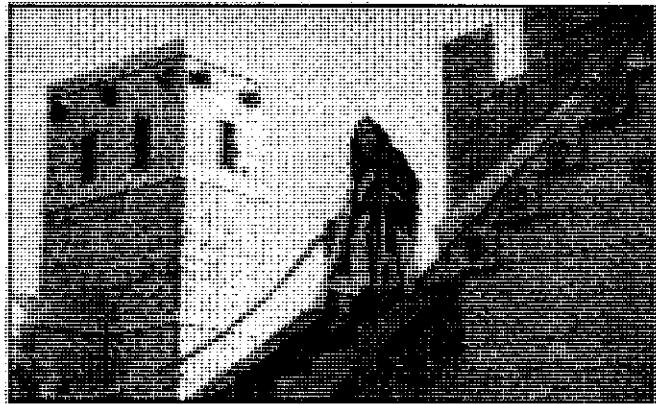
مشاهده طرح ارائه شده توسط کارگردان به صورت سه بعدی می تواند ارتباط نزدیکتری را بین طراح و کارگردان به وجود بیاورد و در نهایت به کیفیت کار بینجامد.

۲- ارتباط با تهیه کننده: ساخت دکورهای عظیم مستلزم هزینه های زیادی می باشد پس جلب اعتماد تهیه کننده جهت سرمایه گذاری بر روی اینکونه طرح ها بسیار مهم می باشد. و طراحی سه بعدی در کامپیوتر می تواند در انتقال صحیح اطلاعات و همینطور ابعاد مورد نیاز طرح و با جزئیات کامل به تهیه کننده بسیار کار ساز باشد.

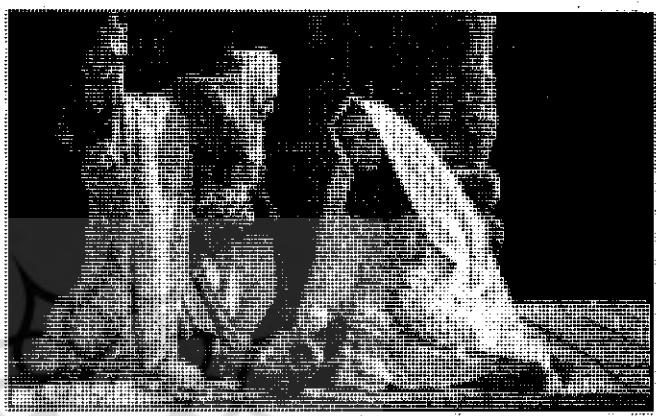
۴- اجرا (ساخت دکور): از مشکلاتی که همیشه طراح فیلم در مرحله اجرا و ساخت دکور با آن مواجه می باشد، این است که سازنده دکور، هیچگاه تا پایان ساخت دکور، نمی تواند تجسمی کامل از کاری که می خواهد انجام دهد، داشته باشد و این امر باعث می شود تا طراح نتواند از تمامی استعداد و توانایی های سازندگان استفاده نماید ولی با مشاهده طرح به صورت سه بعدی در کامپیوتر توسط سازنده دکور، به او این امکان را می دهد تا پیشنهادات



۱- اکثراً در ساخت دکورهای عظیم، شاهد آن هستیم که هر موقع ارتفاع دیوارها از حدی بالاتر می‌رود، ساخت دکور با مشکلاتی مواجه می‌شود و وجود بادهای موسمی، از جمله این مشکلات است که بعضاً باعث تخریب دکورهای ساخته شده می‌شود.



۲- با توجه به نوع بافت سینمایی ایران و ناتوانی آن در نگهداری دکور فیلمهای عظیم، دکورها بعد از مدتی از بین می‌روند. به همین دلیل ساخت دکور دائمی و استفاده از مصالح اصلی، از به هدر رفتن دکورها جلوگیری می‌کند.



۳- فیلم‌های تاریخی عموماً در بخش خصوصی ساخته نمی‌شود. به همین دلیل، تولید اینکونه فیلم‌ها با بودجه بیت‌المال انجام می‌کیرد. با توجه به اینکه ساخت اینکونه فیلم‌ها قرار است ادامه پیدا کند و نیز فضای معماری این قبیل فیلم‌ها بسیار به هم نزدیک است، نتیجه می‌گیریم که ساخت دکورهایی با مصالح طبیعی و ماندگار، می‌تواند برای فیلمهای بعدی سرمایه‌گذاری بالقوه‌ای باشد. به عنوان مثال، بتر است تجربیات چند سال گذشته شهرک سینمایی را مذکور شویم:



با ساخت دکور فیلم هزار دستان (الله زار قدیم) توسط مرحوم علی حاتمی در شهرک سینمایی، شاهد آن بودیم که فیلمهای بسیاری بعد از ساخت این فیلم در دکورهای آن ساخته شد و این خود از ائتلاف سرمایه بیت‌المال جلوگیری نمود و

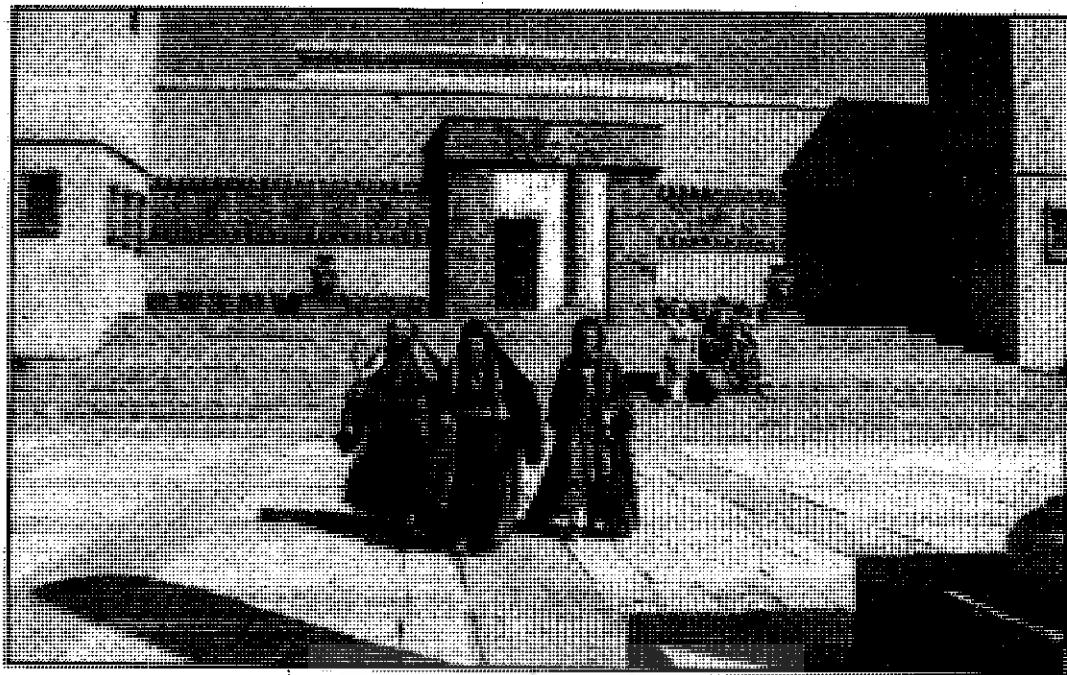


همچنین چند نمونه دیگر که در شهرک غزالی به وقوع پیوست (متأسفانه دکور مذکور در حال ویران شدن است).

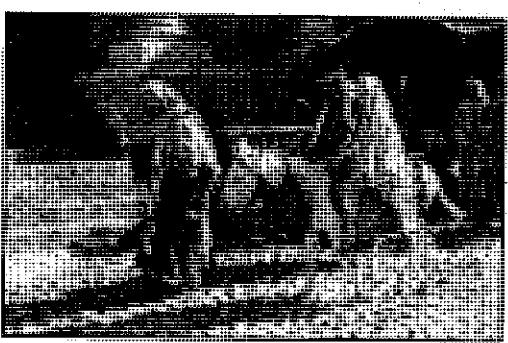
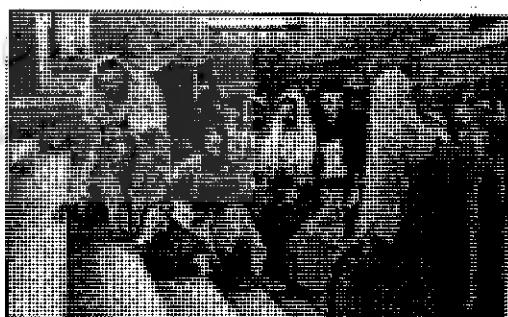
۴ - در ساخت دکور یک فیلم، فاکتورها، عوامل و دلایل متعددی دخیل می‌باشد که از آن جمله، دستمزدها و ایاب و ذهاب و... است. یکی دیگر از آن فاکتورها، مصالح است که این عنصر نیز با کم کردن هزینه ساخت دکور موقت، بسیار کم می‌شود. به عبارت دیگر، اگر مصالح ساخت یک دکور موقت ۱۵ میلیون تومان باشد، در واقع ۵ میلیون اضافه هزینه شده است. که البته این مبلغ به نسبت مزایای یک دکور دائمی، بسیار ناچیز می‌باشد. شاید مخالفین ساخت دکور دائم بخواهند فاکتور زمان را مطرح نمایند که این نیز در تجربه‌ای که در فیلم حضرت مریم (مریم مقدس) انجام پذیرفت مردود می‌باشد. در فیلم مریم مقدس، از زمان شروع ساخت دکور، که حدوداً در ابعاد ۸ هزار مترمربع و با ارتفاع دیوارهایی تا حدود ۱۶ متر بود، تقریباً دو ماه و نیم وقت صرف شد که این زمان، در مقایسه با زمان ساخت دکورهای موقت فیلم‌های مشابه، چیزی حدود ۱۳ تا ۱۱ می‌باشد. البته لازم به ذکر است که اعتقاد و ایمان سازندگان و همچنین مدیریت تهیه کننده، در کاهش این زمان مؤثر بوده است.

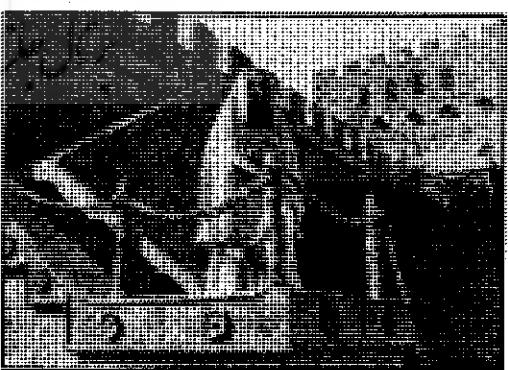
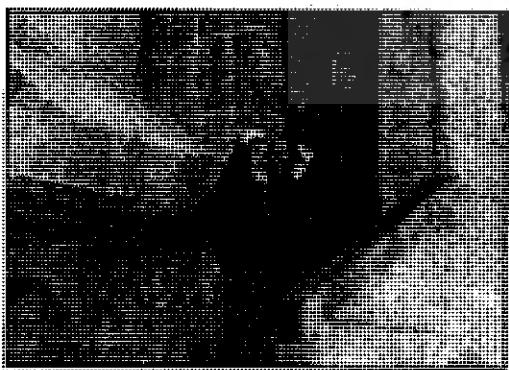
۵ - سالهاست که در شهرک





سینمایی، فیلم‌های مختلف ساخته می‌شود و سرمايه‌های زیادی صرف می‌گردد. ولی مجموعه‌ای توریستی که بتواند جلب نظر بازدیدکنندگان را بکند، وجود نداشته و بعضاً بازدیدکنندگان پامجمو عه‌ای ویران از دکورهای فیلم‌های مختلف موافق می‌شوند. در صورتی که اگر تفکر ساخت دکورهای دائمی باطراحی فضایی کلی، تحت مدیریت شهرک سینمایی انجام پذیرد، بعد از مدتی نه چندان زیاد، شهرک سینمایی دارای مجموعه‌ای دیدنی خواهد شد و خود یکی از امکان جذب جهانگردان می‌شود. به هر حال، همزمان با تحقیق و طراحی در زمینه ساخت معبد، قدیریان مطالعاتی را نیز در مورد لباس‌های موردنیاز فیلم انجام داد. البته، بنابراین کفته خودش، از دیدن فیلم‌های ساخته شده مانند عیسی بن مریم و ده فرمان و... کمک فراوانی در طراحی لباس گرفت و همچنین با طرح‌هایی که در تابلوهای نقاشان دوره رنسانس وجود داشت، توانست طراحی پرسوناژهای مختلف را به نحو مطلوبتری به انجام برساند. البته ناگفته نماند که در زمان دوخت لباس‌های مذکور، وجود خیاطی مجرب و ماهر، آقای بورغلی اکبر، وی را بسیار در





از زوایای مختلف طرح سه بعدی و نیز در اختیار داشتن این طرح توسط سازندگان و همینطور برنامه ریزی دقیق، تمامی دکور جهت فیلمبرداری آماده شد. مدیریت اجرایی

تحقیق مطلوب کار یاری نمود. با تصویب طرح‌ها و هماهنگی لازم، بالاخره گلنگ احداث دکور زده شد و همانطور که گفته شد با استفاده از کامپیوتر و گرفتن پرینت

• از ویژگی هایی که
قدیریان سعی نمود
در طراحی این معبد
انجام دهد،
ایجاد اختلاف سطح بود
که هم از نظر تاریخی و
واقعی جلوه دادن دکور
بسیار اهمیت داشت
و هم از نظر زیبایی
در کار فیلم برداری.

ساخت دکور، آقای داود علی‌اکبری،
نیز نقش بسیار مهمی در این راستا
ایفا نمود.

از ویژگی های این دکور استفاده
از اختلاف سطح بر مبنای تحقیقات
تاریخی و همچنین لزوم دراماتیکی
داستان می باشد که این امر در
زیباسازی پلان های فیلم، نقش
بسیار اساسی ایفا نمود. به چگونگی
این اختلاف سطح را در دکور از
پائین ترین سطح تا بالاترین آن به
ترتیب، نگاهی داشته باشیم:
طبق تاریخ معبد سلیمان و شهر
اور شلمیم، بدر روی تهه‌ای واقع بوده
و همچنین این معبد از حیاط‌های
متعددی تشکیل شد. که به ترتیب از
ذرب و روای که پائین ترین سطح
را در معبد دارد، بدین قرار است:

- ۱- حیاط داراللام: این حیاط به
نوعی بازار معبد به حساب می‌آید و
مردم تمامی ادیان می‌توانستند به
آن‌جا داخل شوند ولی غیر از یهودیان
مردم بقیه ادیان حق داخل شدن به
بقیه حیاط‌ها را نداشتند.

- ۲- دارالنساء: محوطه‌ای که زنان
می‌توانستند در آنجا تجمع نمایند
و به عبادت و راز و تیاز بپردازنند
ولی حق آن را نداشتند که به حیاط
اصلی و داخل معبد وارد شوند.





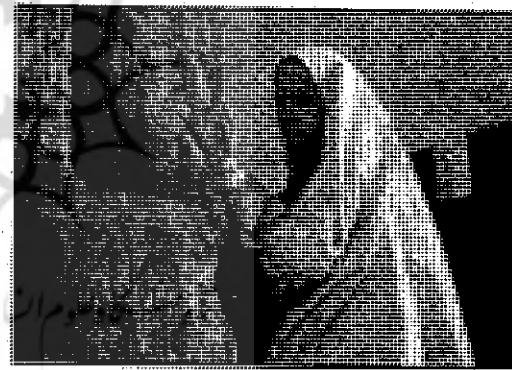
● سالهاست که
در شهرک سینمایی،
فیلم‌های مختلف
ساخته می‌شود و
سرمایه‌های زیادی
صرف می‌گردد.
ولی مجموعه‌ای توریستی
که بتواند جلب نظر
بازدیدکنندگان را بخند،
وجود نداشته و بعضی
بازدیدکنندگان
بامجموعه‌ای ویران
از دکورهای فیلمهای مختلف
مواجه می‌شوند.

۲- دارالکعبه: این محوطه که حیاط
اصلی معبد به حساب می‌آمد و محلی
بود که کاهن‌ها و طلاب در آنجا
اقامت داشتند و کلاس‌های درسی
خود را بربا می‌داشتند.

۳- حیاط قدس: حیاطی که در آن
ساختمان قدس وجود داشته و
مراسم قربانی و سوزاندن آن در
آنجا انجام می‌شد.

۴- ساختمان قدس: ساختمان اصلی
معبد که در آن قدس الا قداس وجود
داشت و کاهن‌ها در آنجا مراسم
عبادی خود را انجام می‌دادند.

۵- قدس الا قداس: اتاق مکعبی شکل
سنگی که در آن هیچ چیز نبوده و
قدس ترین مکان این معبد به
حساب می‌آمده است. از ویژگی‌های
دیگری که در ساخت این دکور
می‌توان نام برد، ساخت نماهای
سنگی است. با توجه به اینکه بنای
ساخته شده، از مقاومت بسیار
خوبی برخوردار بود، لذا در طراحی
و ساخت دکور فیلم مریم قدس،
برای ایجاد بالفت بر روی دیوارها،
قدیریان از گچ و خاک استفاده کرد.



وجه به استفاده از کل و کج، جهت ایجاد بافت بر روی دیوارها، برای رنگ آمیزی آنها از عنصر دیگری مانند قیر، گازوئیل و پودرهای رنگی استفاده نمود که به مراتب هزینه آن بسیار تاچیزتر از رنگ می‌شد. و ضمناً، چون غلظت کل و کج برای ایجاد بافت روی دیوارها به صورت یکنواخت نمی‌باشد، بنابراین آغشته کردن دیوارها به قیر و گازوئیل، ایجاد نوعی تنوع در رنگ آمیزی می‌کند، که هیچگاه نمی‌توان آن تنوع را به صورتی دیگر ایجاد نمود. بنابراین، رنگ آمیزی دیوارها با قیر و گازوئیل انجام

که به این طریق هم حجم بافت بر روی دیوارها به دلخواه بود و هم در زمان کار، به دلیل جنسیت ذاتی کل و کج، بافت‌هایی ایجاد می‌شد که بسیار نزدیک به نمونه اصلی آن در بنای‌های سنگی است و در ضمن در مرحله رنگ آمیزی نیز، جنس به کار گرفته شده، کمک شایانی می‌کرد.

از مواردی که در هزینه ساخت یک دکور بسیار مورد اهمیت می‌باشد، رنگ است. در فیلم مریم مقدس، با توجه به کثرت دیوارها و ابعاد ساختمان‌ها، هزینه رنگ آمیزی، بسیار زیاد می‌شد. بنابراین، قدیریان با

اور شلیم آمده بودند.

۵- فیلمبرداری پلان‌های تروکاژی و موارد دیگر.

یکی دیگر از ویژگی‌هایی که دکور فیلم مریم مقدس دارد ایجاد تناسب عقلانی یک بنای تاریخی در نسبت بالش انسانی می‌باشد. بدین معنی که با قرار گرفتن در میان آن، نوعی احساس عظمت به انسان دست می‌دهد، که البته این هم به خاطر روابط دراماتیکی موجود در فیلم، از اهداف طراحی معبد بوده است. به عبارت دیگر می‌توان گفت بنای ساخته شده، از چهار چوب یک دکور فراتر رفته و به عنوان یکی از پرسوناژهای داستان ایفای نقش می‌کند. وقتی مریم کوچک در این معبد قرار می‌گیرد، تضاد تناسبی که ایجاد می‌شود، تنهایی مریم را به رخ می‌کشد. و این تنهایی، با بافت خشن موجود بر دیوارهای معبد، مضاعف می‌شود. به عبارت دیگر لطافت معنوی مریم در مقابل خشونت، عظمت و قدرت مادی معبد قرار می‌گیرد و این تضادی است که باعث ایجاد بافت دراماتیکی کل کار می‌شود.

شد. هماهنگی در رنگ و ایجاد کنتراست‌های رنگی در دکور، باعث شد تا قدمت زمانی که مدنظر بود، ایجاد شود.

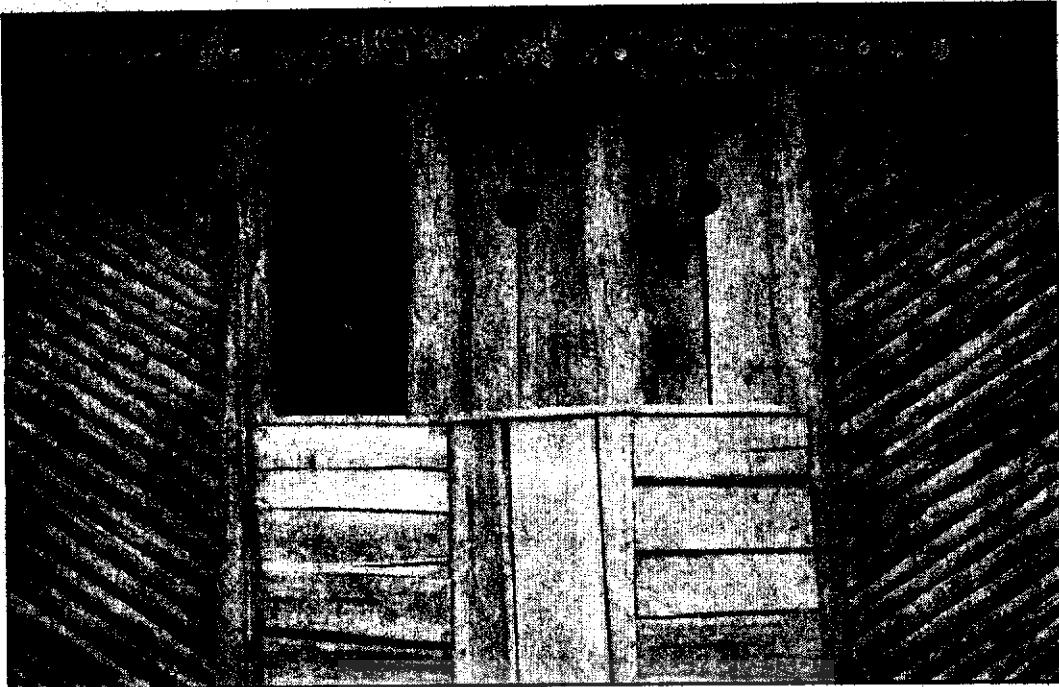
یکی دیگر از شاخصهای این دکور، وجود سوله‌ای به ابعاد ۱۰×۲۰ متر و به ارتفاع ۱۲ متر می‌باشد که از نمای خارجی این سوله به عنوان ساختمان قدس و از داخل آن به شکل پلاتو برای لوکیشن‌های داخلی استفاده شد. یکی از محسن مم می‌باشد که می‌توان از قضای داخلی آن به عنوان پلاتو، در فیلم‌های دیگر نیز استفاده نمود. اگر بخواهیم اشاره ای به لوکیشن‌های کار شده در این سوله داشته باشیم می‌توان به موارد زیر اشاره نمود.

۱- داخلی قدس که شرح آن قبله داده شد.

۲- داخلی شورای سندهای: در این محل جلسه کاهنان در رابطه با مسائل معبد بزرگزار می‌شد.

۳- داخلی حجره حضرت مریم: محل زندگی حضرت مریم در معبد که البته نمای خارجی آن قبله در دارالکعبه ساخته شده بود.

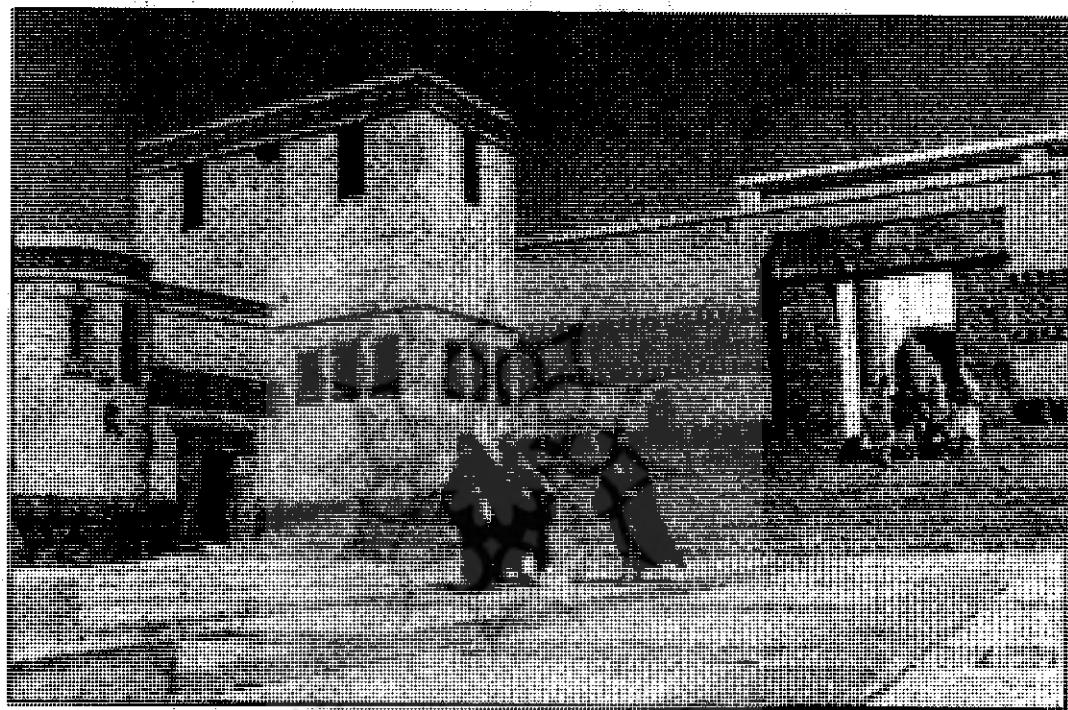
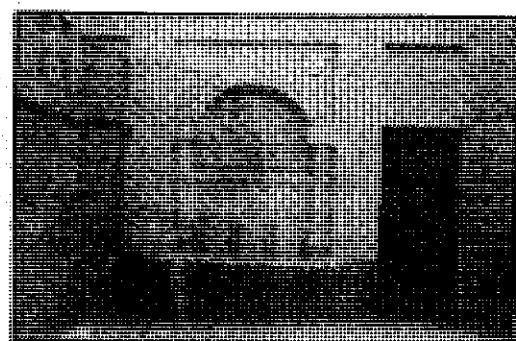
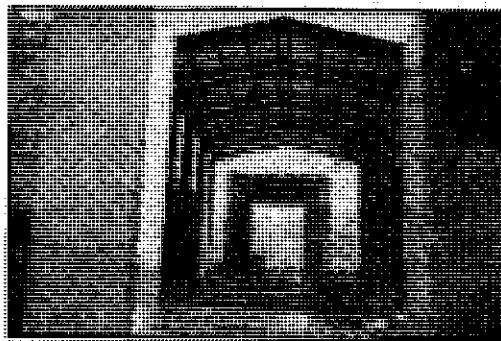
۴- داخل سیاه چادر دانشمندان ایرانی که برای پیدا کردن و دیدن حضرت مسیح به



نمود تا همانگی با رنگهای حاکم در معبد داشته باشد و در ضمن ریزش پارچه‌های انتخاب شده، نوعی سادگی و لطافت را به بیننده انتقال می‌دهد و در جهت عکس آن، برای طراحی لباس کاهنان (اصلی) از جنس‌های ضخیم و تیره رنگ استفاده نمود که هم القاء خشونت نماید و هم قدرت به عنوان مثال، برای لباس یکی از کاهنان که نقشی منفی دارد (سیاکار)، از رنگهای مشکی و قرمز استفاده کرد و پالینکه این شخصیت از مردان ثروتمند شهر محسوب می‌شد، از بکارگیری تزئینات زربفت (که در آثار تاریخی متداول است) پرهیز نمود. تا خشونت و تزویر این شخصیت چند برابر شود.

● از تجربیاتی که قدیریان در طول این کار بدست می‌آورد، مشاهده تأثیر فضای ایجاد شده در دکور ببروی تصمیم‌گیری‌های گروه کارگردانی در انتخاب بازیگر و مواردی از این قبیل بود.

طراحی لباسها نیز باید به گونه‌ای انجام شود که این حس را تکمیل نماید. به همین دلیل، قدیریان در طراحی لباس معبد مریم از رنگهای روشن و رنگهای کرم استفاده



بود که یک دکور تاچه حد می‌تواند جدیت و موفقیت یک کار را تضمین نماید. در طول ساخت این دکور، افراد و گروه‌های زیادی جهت بازدید به محل ساخت فیلم مریم مقدس می‌روند که از آن جمله تعداد زیادی از دانشجویان دانشکده‌های هنری در قالب چهار کاروان و نیز جمعی از زنان سفرای خارجی متتشکل از ۳۰ کشور جهان و همچنین هنرمندان و کارگردانهای معروف سینمایی و همینطور از مدیران مختلف در سطح کشور بودند. بازدید مقام معظم رهبری از دکور و فیلمبرداری این مجموعه افتخاری بزرگ و قوت قلی بود برای همه افراد دست‌اندرکار این پروژه جالب، دیدنی و بیادماندنی.

از تجربیاتی که قدیریان در طول این کار بدست می‌آورد، مشاهده تأثیر فضای ایجاد شده در دکور بر روی تصمیم‌گیری‌های گروه کارگردانی در انتخاب بازیگر و مواردی از این قبیل بود. به عبارت دیگر جدی بودن دکور و عظمت ایجاد شده توسط آن، بقیه گروههای دست‌اندرکار را (گروه کارگردانی - فیلمبرداری - گریم) مجبور نموده بود تا با حساسیت مضاعفی بر روی طرح‌ها و تصمیمات خود کار کنند. که این نیز خود در کیفیت کلی کار مؤثر واقع شد. و نیز بازدیدهای مکرر مستولین و هنرمندان از مراحل ساخت دکور و عکس‌عمل‌های مثبت آنان نسبت به این فیلم، اثباتی بر این امر